

Ki miért nem?

VISSZHANG - LX. évfolyam, 27. szám, 2016. július 8.

Amikor Badacsonyban leszálok a vonatról, azonnal innom kell. Azonnal, mindenhol. „Átlagfröccsöket”. Először a soron. A hegyel ismerkedők első felismerhető helyén. A hegyet ismerők utolsó, gyors fröccseinek helyén. A pocakosok és papucsosok között. A jóízű, zsíros balatoni nyugalom helyén. Cigánypecsenye, bableves, kolbász. Kolbászt ettünk, amikor bebaszott a vihar, a pultba vert az eső, de nem zártak be. A sorra járnak a rusztikus, napcserzette balatoniak. A hajósok. Akik ismerik a dörgést. Vagy akik meg akarják ismerni. Szeretem. Aztán iszom a Bázis büfében is. Ami olyan, mint egy vasútállomás. Átmenőforgalom. Zenés terasz. Rádió Danubius. Menőző hely. Moszkva tér.

Tisztelem és csodáлом Sándor Máriát, igaza is van abban, amit (ki)mond. És bár magam is megkíséreltem néhányszor „megmenteni a magyar egészségügyet” – tettekkal meg (vélt) bölcsességeimmel –, az elmúlt negyven év során, mégsem tudok hinni a fekete ruhás mozgalom sikerében. (Előzmény az ÉS-ben: D. Magyar Imre: *Tisztelet a bátraknak*, 2016/10., március 11., Mihályi Péter: *Magyar egészségügy, 2016.*, 2016/7., febr. 19.)

Hacsak el nem jutnak az ultima ratióhoz. A végső igazság ugyanis az, hogy az immár teljes erővel működő, (cinikusan) nemzeti együttműködésnek nevezett rendszer keretei között még apró részeredmények sem érhetők el. És nem csak a stílusról van szó. Nem arról, hogy (érdemben) nem tárgyalnak senkivel, és ha egyik-másik (báb) államtitkár (szikrányi tisztességessége miatt esetleg) kénytelen jelentéktelen pozitívumokat ígérni (például Sándor Máriának), menesztik. Bármennyire diktatórikus és undorítóan pökhendi is a kormányzati modor, az igazi katasztrófát a tartalom hordozza. Az együtt (nem) működő nemzetet (fejjel a falnak) vezető Vezető kedvenc metaforáját módosítva úgy jellemezhetjük a helyzetet, hogy (őfőméltósága) nemcsak fordítva ül a (fehér) lovon, de hátrafelé is lovagol. Csillapíthatatlan nosztalgijája az egészségügy vonatkozásában nem a Horthy-időket (ez ügyben jobb lenne), hanem a dús szemöldökű (csókos) szovjet pártfőtitkár fémjelezte kort hozza vissza. Ugyanis „tisztán állami” betegellátás csak ott létezett, eredményei a médiában, kudarcai a valóságban voltak példa nélküliek. Még Kádárék is (formálisan) meghagytak valamiféle finanszírozó biztosítót, ha nem volt is teljesen független párttól-kormánytól. A rendszerváltás első parlamentje valódi függetlenséget, önkormányzatot és vagyont adott az Országos Egészségpénztárnak. Az első Fidesz-kormány – szocialista korrupcióra hivatkozva – föloszlatta az önkormányzatot, és ezzel visszaállította a '70-es éveket. A Nemzet (konszignált) Orvosa (körmösosztó Mikola doktor) már úgy vállalta el a miniszterséget, ha az OEP irányítása a minisztérium hatáskörébe kerül. Megkapta, és maradt minden, egészen mostanáig, mikor is a sóhivatallá degradálása ellenére (valamelyest még) működőképes OEP-et meg is szüntetik. „Be van fejezve a nagy mű, igen”: az egészségügy vonata befutott a keleti pályaudvarra. Mostantól olyan üzlet a kórház, ahol a vevő (nem a beteg, hanem az állam) diktálja az árakat. Mint régen, az ős-Keravillnál, ahol egy tévét csak ötezerért adhattak, akkor is, ha beszerezni a duplájáért lehetett volna (a szabad piacról). Maradt az üres polc. Ezt az egészségügyben tvk-nak, teljesítményvolumen-korlátnak hívják, röviden és érthetően pedig várólistának. A fizetőképes kereslet (ld. paraszolvencia) menjen a honi (dús) feketepiacra, vagy ha nagyon fizetőképes, akkor Bécsbe. (Idegbaj esetén – akár a Nagyok – egyenesen Döblingbe.)

Talán érthető, hogy ilyen politikai szituációban száználmasan nevetséges reformokról álmodozni. Pedig mind a finanszírozás, mind a szolgáltatás haladéktalan megreformálása nélkül csak további hanyatlás várható. Javíthatatlan (szájalomra méltó) álmodozóként nem fárasztom olvasóimat a részletekkel. Csak arra hívom föl a figyelmet, hogy a létezett szocializmus alulmaradt a létező kapitalizmussal folytatott

gazdasági versenyben. Nem véletlenül. És ott az emlegetett reformokat is megvalósították. Érdemes lenézni és szidni őket. Üzenjünk Brüsszelnek: Ugočsa non coronat!